

و بنده هم اگر چه تا اندازه می‌توانم تحریر بکنم ولی از عهده این کار بر نمی‌آیم از اینجهه استدعا دارم که یک نفری را که متخصص در اینکار باشد و استعفای ندهم معین بفرمایید که فرمایش این اشکال بشود.

رئیس — چون ایشان که استعفای نداده اند و تا معلوم نشود که استعفا داده اند که نمی‌توانیم بجای ایشان منشی دیگری انتخاب بکنیم الان هم که حاضر نیستند تا خودشان اظهار بکنند بعد از اینکه حاضر شدند استفسار می‌شود اگر عضویت را قبول نمی‌کنند و استعفای داده اند بجای ایشان انتخاب می‌شود.

حاج شیخ الرئیس — اگر چه استعفای رسمی همینطور یکه فرمودید نداده اند ولی بعد از انتخاب ایشان اظهار کردم که کارهای کمیسیون معمول است چرا تشریف نمی‌ورید جواب دادند که من استعفا داده ام باین ترتیب بنده بر حسب وظیفه خودم در موقعی که جلسه کمیسیون تشکیل شده است ایشان را غایب نوشتم چون هنوز استعفای رسمی همینطوری که فرمودند نداده اند.

رئیس — در هر حال تا استعفای رسمی نداده اند نمی‌شود بجای ایشان دیگری را انتخاب کرد این موقع را معتبر می‌شمارم که عرض بکنم که آقای مرتضی قلیخان واخوی ایشان چون کار فوری داشتند از بنده ده روز اجازه گرفته اند بنده هم اجازه دادم ولی فراموش کردم که بعض مجلس بر سازم وحال برای اینکه آقایان مطلع باشند عرض کردم.

(مجلس نیمساعت از شب گذشته ختم شد)
حاج میرزا رضاخان

جلمه ۲۵۵

صورت مسروح روز شنبه پنجم شهر جمادی الآخری ۱۳۲۹

مجلس سه ساعت و بیست دقیقه قبل از غروب آفتاب در تحت ریاست آقای متین السلطنه نایب- رئیس افتتاح و در سه ساعت وده دقیقه قبی از غروب رسمیًّا منعقد گردید.

صور تمجلس جلسه قبل قرائت شد.

غائبین جلسه قبل — بدون اجازه — حاج وکیل الرعایا — حاج محمد کریم خان — آقامیرزا ابراهیم قمی — دهخدا — با اجازه شیبانی از وقت مقرره حاج آقا — ناصر الاسلام — آقا سید محمد باقر ادیب از وقت مقرره هریک نیمساعت دکتر امیر خان — بهجت — هریک سی و پنج دقیقه — طباطبائی چهل دقیقه نیز السلطان پنجاه دقیقه افتخار الاعظین نجم آبادی یکساعت و پنج دقیقه.

فایل رئیس — آقای قمی در صور تمجلس اظهاری داشتند.

آقا میرزا ۱۱ براهیم قمی — بنده پنجشنبه را با جلسه قبل مريض بودم و در صور تمجلس بنده را بدون اجازه نوشته اند عريضه هم بمجلس عرض کرده بودم:

فایل رئیس — کراراً اظهار شده است که اینکونه مسائل راجع باداره مباشرت است.

عز الملک — پریروز تابنده در مجلس بود و میشنیدم موانده از بنده نشد معلوم می‌شد در موقعی بوده است که بنده در خارج مجلس بودم و در صور تمجلس باید اینطور نوشته شود که در آن واحد رئیس هم اخطار فرمودند هم اخطار باقیدر

خودش را در آن بکندویس از آنی که در آن کمیسیون قابل توجه شد را پورت قابل توجه بودن آن که از کمیسیون مبتکرات داده می‌شود بکمیسیون مربوطه باش کار رجوع می‌شود و چون این یک لار حی بود که از طرف نمایندگان پیشنهاد شده بود و بکمیسیون

مبتکرات رجوع شده بود لازم بود کمیسیون مبتکرات برای قابل توجه دانستن آن تحریص بعضی اطلاعات بکنند این بود که در دو جلسه از بیست نفر از آقایان محترم از طرف کمیسیون دعوت شد وزیر امور اداره نمک هم دعوت شد و از وزارت مالیه هم دعوت شد

یک نفر بفرستند که اینها بایند و در آنجا مذاکره بشود و بعد از اینکه کمیسیون از معلومات آنها کسب اطلاع کرد نظریات خودش را بکنند و راپورت بدهد چند نفر از آقایان آمدند باقی تشریف نیاوردن

رئیس اداره نمک هم آمد و توضیحاتی داد بجهت اینکه آن پیشنهادی را که آقایان کرده بودند که دو دلیل داشتند برای حذفش یکی این بود که این اداره کلیتاً آنچه متحقیق کرده ایم از برای دولت منافع و

فوائدی نداشتند است و دیگر اینکه صادرات و واردات مملکت تغییر کرده است ویس از اینکه از روی دفاتر و حساب در کمیسیون دقت کرده ایم (شصت و هشت هزار تومان) بعد از وضع مخارج اداری این اداره بدولت بول داده است آن دهزار تومان آن.

رئیس — از موضوع خارج شدید شما فرمودید سوء تفاهمی شده است میخواهیم آن سوء تفاهم را رفع بکنیم حالاً دارید داخل جزئیات اینمسئله می‌شوید و میخواهید اقدامات کمیسیون را بفرمایید.

افتخار الاعظین — چون آقای رئیس

اجازه نمیدهند که بنده اقدامات مفصل کمیسیون را عرض کنم همینقدر عرض می‌کنم که کمیسیون مبتکرات در انجام وظیفه خودش کوتاهی نکرده است و در ضمن اینکه مشغول باینکه تحقیقات خودش را بکنند و راپورت بدهد که آن لایحه قطعاً قابل توجه است یانیست پیشنهادی از طرف وزارت مالیه بمجلس داد و تقاضا

کرد که این لایحه هم رجوع بشود بکمیسیون قوانین مالیه و آن راپورت هم نوشته شده بود ولی بدختانه در دو جلسه که بنا بود آن راپورت خوانده بشود و رأی بدهند بجز بنده و آقای لسان الحکماء باقی اعضاء حاضر نشدنند که در حضور آنها راپورت قرائت بشود و بمجلس فرستاده شود و از این جهت بنده میخواستم عرض کنم که کمیسیون مبتکرات بهیچوجه کوتاهی و تقصیری نکرده است و راپورتش حاضر بوده است ولی اعضایش حاضر نشدنند که رأی گرفته شود و بمجلس تقدیم شود.

رئیس — آقای سلیمان میرزا اجازه خواسته اند گمان می‌کنم که در این باب فرمایشی دارید کوی الازم نباشد برای اینکه خودشان در ضمن نقط خودشان فرمودند که شما چنین مقصودی را داشته اید.

حاج شیخ الرئیس — در جلسات سابقه

عرض کردم که کمیسیون عدیه محتاج است یک نفر منشی که متخصص در این کار باشد و آقای آقامیرزا رضا خان را برای اینکار انتخاب کرددند و از آن روز تا بحال ابدآ بکمیسیون نیامده اند و استعفای نداده اند که دیگری بجای ایشان انتخاب بشود و باین واسطه کار انشاء کمیسیون بهینه شود و مانده است

لواء الدولة — عرض کنم بنده نمی‌توانم این پیشنهاد را قبول بکنم برای اینکه عرض کردم که قانونی برای ترتیب دخول در مدرسه نظامی نوشته شده است ولان در مجلس و در کمیسیون نظام است و در آن قانون مخصوصاً یک فصلی در این خصوص نوشته شده است.

آقا شیخ اسد الله — در فلان قانون نوشته شده است یانشده است بنده خبر ندارم در اینجا لازم است نوشته بشود و نوشته اند واین را موکول کردن یک قانونی که از برای فلان مدرسه نوشته می‌شود ربطی باین قانون ندارد از این جهه بنده پیشنهاد کردم که در ضمن همین ماده این جمله ذیاد بشود که صاحب منصب ها نباید مبتلا بشرط تریاک یا سوخته باشند.

رئیس — رأی میگیریم باین اصلاح آقای حاج شیخ اسد الله آقایانی که این اصلاح را قابل توجه میدانند قیام نمایند (اغلب قیام نمودند) با کثیر قابل توجه شد اگر مخالفی نباشد بقیه این قانون را از ماده دهم بگذرانیم برای جلسه آتیه (گفتند صحیح است) یک راپورتی از کمیسیون پست و تلگراف رسیده است راجع بتعارفه مجازات تلگرافی و یک لایحه هم از وزارت امور خارجه رسیده است راجع بکشیدن اوله آهنی از انزلی بر شت اگر مجلس موافق است بفرستیم بکمیسیون خارجه و کمیسیون فوائد عامه راپورت هم طبع و توزیع می‌شود آقای معزز الملک با (۴۵) رأی آقای مشیر حضور با (۲۰) رأی بعضیت کمیسیون قوانین مالیه انتخاب شده اند.

دستور جلسه آتیه — قانون ترفیع مرتبه نظامی از ماده دهم راپورت کمیسیون معارف راجع بماده ششم قانون معارف چند نفر از آقایان یعنی (۱۵) نفر تقاضا کرده اند که راپورت کمیسیون بودجه که جدید آمده است راجع به یوسف مجاهد جزء دستور بشود و همچنین جمعی تقاضا کرده اند که راپورت کمیسیون بودجه راجع بفروش نسوان جزء دستور بشود یعنی اسرائی بوده اند که پس گرفته اند و یک وجهی خواسته اند برای این کار در این خصوص مخالفی هست (گفتند صحیح است) آقای افتخار الاعظین راجع بکمیسیون مبتکرات اظهاری داشتید.

افتخار الاعظین — حضرت والا آقای سلیمان میرزا درین فرمایشات در باب نسخ قانون انحصار نمک یک فرمایشی فرمودند که موهم این بود که کمیسیون مبتکرات آن لایحه که از طرف آقایان حزب دموکرات راجع به نسخ قانون نمک بمجلس بیشنهاد شده بود و بکمیسیون مبتکرات رجوع کرده بودند در دادن راپورت در خصوص آن مسامحه کرده بود اگرچه بنده میدانم که مقصود حضرت والا آقای نبود ولی چون موهم این مسئله بوده ناچار اقدامات کمیسیون را در این باب عرض کنم عرض میکنم و قتی کایان طرح از طرف مجلس بکمیسیون مبتکرات رجوع شده آقایان میدانند کمیسیون مبتکرات که فلسفه وجودش این است که طرحهایی که از طرف نمایندگان محترم پیشنهاد می‌شود بروند بکمیسیون مبتکرات و کمیسیون مبتکرات نظرات

اساسی چیزی را که در این موضوع مقید نمیکنند فقط همان تصویب وزارت جنگ است و کلیت اعطایات به راه رتبه نایاب باشده رتبه میرینجی از مختصات سلطنتی می شاردد و فقط می نویسد که با تصویب صورت ممکنست فرمان همایونی صادر گردد این صورت ایضطرور می فهماند که ممکنست در این صورت کرد فرمان همایونی صادر خواهد شد و اگر

صورت ممکنست فرمان همایونی صادر خواهد شد و اگر تصویب نکرد فرمان همایونی صادر نمیشود شده است بدون صدور فرمان همایونی در صورتی که نصوص می کنم غرض کمیسیون اینست که ممکن است بتصویب وزارت جنگ شورای نظامی نیز دادن این نیست که فرمان همایونی صادر نشود.

هزارالملک - مقصود کمیسیون اینست که

ممکن است بدون تصویب شورای نظامی فرمان صادر بشود و ممکن است که با تصویب شورای نظامی اینکار بشود و در این صورت فرمان همایونی صادر خواهد شد.

هزارالملک - مقصود کمیسیون اینست که

آنوقت میگوید (فقط در این صورت ممکن است فرمان همایونی صادر گردد) یعنی اگر وزارت و شورای نظامی تصویب کردند باز ممکن است فرمان همایونی صادر بشود و ممکن است که صادر نشود حال آنکه کمیسیون گویا مقصودشان این است که

رازی که شورای نظامی تصویب کرد برای اینکه بشود دیگر اینکه میگوید (شورای نظامی دادن

نظر باین است که یادداشتمانه نظامی بری و بحری مملکت است و فرمانده باید اختصاصاً حق دادن ترفع رتبه را داشته باشد و این باین قانون کلی است که در قانون اساسی نوشته شده است حالا قطع دارم که مراد کمیسیون این نیست بلکه مقصودشان این است که علاوه بر تصویب بکند و حال آنکه بمنایم که این قانون صحیحاً اجرانمیشود برای اینکه گمان نمیکنم کما موفق بشویم که بدون رحمت یک نظامی را باین ترتیب که در این قانون تشریع شده است تشکیل بکنیم و این

در این قانون که اینجا میتویسد که برای اعطایات به رتبه در خارج از سرتیپ وزارت جنگ

(باید) معنیش این است که وقتی که وزارت جنگ تصویب کرد شورای نظامی هم ملزم است که

تصویب بشود.

لواءالدوله - عرض کنم ممکن است وقتی

این مراتب را به شورای نظامی رجوع بکند و وزیر جنگ یک کسی را خودش بخواهد رتبه بددهد این ترتیب هم ممکن است و باید وزارت جنگ صورتی که اسامی کلیه صاحب منصب ها در آن درج است و تاریخ ورود بخدمت و ارتقای رتبه آنها بترتیب خوب است توضیح بفرمائید.

دفتر امیرخان - این اظهاری را که آقای

مشهود است رجوع میکند و از آنجا رجوع میشود این مراثب را به شورای نظامی رفtar بکنید گمان میکنم که خیلی از سرتیپها و میرینجیها از این مقام معروف بشوند یا نیکه مقصود کمیسیون این است که هم مطابق این قانون رفتارشود و آنها باشند اینرا خوب است توضیح بفرمائید.

دفتر امیرخان - این اظهاری را که آقای

مشهود است رجوع میکند و از آنجا رجوع میشود این مراثب را به شورای نظامی رفtar بکنید گمان میکنم که خیلی از سرتیپها و میرینجیها از این مقام بکنند یا نیکه مقصود کمیسیون این است که این تأثیر نیز باید باشد و وزارت جنگ میکنم که برای دادن متذکرده است و صحیحاً خدمت کرد آن را باید وزارت جنگ

است شورای نظامی تصویب میکند که ترفع رتبه

شورای نظامی کامل از خدمات صاحب -

با داده شود.

آقا شیخ ابراهیم - این عبارت مطلب را

خوب نمیساند همه می فهماند که علاوه بر تصویب وزارت شورای نظامی هم باید تصویب بشود و در این صورت فرمان همایونی صادر بشود و در این صورت عبارت باینطوری که نوشته شده است ناقص و باید اصلاح بشود.

لواءالدوله - عرض کنم از هر دسته و فوجی

بعضی اشخاصی هستند که قابلیت واستعداد رفع رتبه را باید میکنند و مخصوصاً میتوانند آنوقت صاحب منصب آن فوج شرحبی می نویسند بوزارت جنگ وزارت جنگ آنرا میفرستند بشورای نظامی و نظریات خودش را اظهار بکند و تصویب و فرمان صادر بشود.

هزارالملک - اینکه میرایند اصلاح عبارتی

است که باید بشود و اصلاح و اهداد - این عبارت مطلب را اینجا نیز بجهت اینکه این قانون اساسی صادر بشود و امداد خصوص ایرانی دارد آنطوری که این جنگ ایجاد شده است

هزارالملک - مقصود اینست که

اسdaleh در براب اعطاء نشان کردند که امتحان مختصات سلطنتی است و چنانیکه در آنچا قید میکند یادداش است اینضطرور نیست که این عبارت را از روی سرتیپ رئیس بفرمائید و وزارت جنگ در اینجا بخواهیم یک قیدی را اضافه بکنیم خواهیم دید که ایراد دیگری شورای نظامی هم باشد حقیقتاً بنه تصور میکنم که خلاف قانون اساسی باشد بجهت اینکه قانون

(دیویزون) فرمانده (بریکاد) مشاغل اردو و مهمات اسلحه سه گانه چه چیز است بنده تا ندانم که مقصود از رفاقت میشود .

(بضمون ذیل قرائت شد)
ماده ۶۰ - ترفیع رتبه از درجه سرهنگی تا آخرین رتبه نظامی با رعایت شرایط مقرره قانونی بسته به قدمت خدمت و پیدا شدن شغل است با وجود تساوی شرایط قدمت خدمت پس از پیدا شدن شغل صاحب منصبانیکه از مدارس نظامی فارغ التحصیل شده اند

قدمت هستند .

(فایپ رئیس - در این ماده مخالفی نیست)
ماده ۶۷ - در ترفیع درجات حق تقدیم با کسانی دو صاحب منصب یکی در اداره و دیگری در صورت مستخدم بوده و در یک وقت قدمت خدمت رفع رتبه در هر دویک سرتیپ دستیابی شفاف است و باز اینها هم در آن دائره فقط قدمت خدمت را از روی چه مأخذی پاید حساب کرد هرچه درجات نظامی پست ترمیود آن دائره بالنسبه به خدمت ضيق تر میشود در آن

محدودی باشد برایه که در هر دویک سرتیپ هم شود و بعد هم درجات بالا میروند آن دائره و سیم تر میشود مثلاً اگر فرض بفرمائید که این جا نوشته است تعیین

قدمت خدمت از برای نایاب میگیرد هرچه درجات نظامی پست ترمیود آن دائره و سیم تر میشود باشند

اگر فرض بفرمائید که این جا نوشته است تعیین

قدمت خدمت از برای نایاب میگیرد هرچه درجات نظامی پست ترمیود آن دائره و سیم تر میشود باشند

اگر فرض بفرمائید که این جا نوشته است تعیین

قدمت خدمت از برای نایاب میگیرد هرچه درجات نظامی پست ترمیود آن دائره و سیم تر میشود باشند

این است که تخفیف میگیرد هرچه درجات نظامی پست ترمیود آن دائره و سیم تر میشود باشند

این است که تخفیف میگیرد هرچه درجات نظامی پست ترمیود آن دائره و سیم تر میشود باشند

این است که تخفیف میگیرد هرچه درجات نظامی پست ترمیود آن دائره و سیم تر میشود باشند

این است که تخفیف میگیرد هرچه درجات نظامی پست ترمیود آن دائره و سیم تر میشود باشند

این است که تخفیف میگیرد هرچه درجات نظامی پست ترمیود آن دائره و سیم تر میشود باشند

این است که تخفیف میگیرد هرچه درجات نظامی پست ترمیود آن دائره و سیم تر میشود باشند

این است که تخفیف میگیرد هرچه درجات نظامی پست ترمیود آن دائره و سیم تر میشود باشند

این است که تخفیف میگیرد هرچه درجات نظامی پست ترمیود آن دائره و سیم تر میشود باشند

این است که تخفیف میگیرد هرچه درجات نظامی پست ترمیود آن دائره و سیم تر میشود باشند

این است که تخفیف میگیرد هرچه درجات نظامی پست ترمیود آن دائره و سیم تر میشود باشند

او لا نایب اول و نایب دوم برجسب این طبقه و کارائکسن
دارد مثلاً یک وقت حکم مشود که این گروه از برادر دارد
برود مثلاً در شش فرسخی باید جلو آنها بیفتند و
چهار پنج فرسخ یاده بروت البته معلوم است انجام
این وظیفه مستلزم یک قوه جوانی است یک شخصی
شصت ساله نمی تواند اینکار را بکند همین طور سایر
درجات از روی کار معین شده است مثلاً از برای نایب
دوم سی سال معین شده است چرا بهجه اینکه اول رتبه
نظمی است و در آن ماده نهم که گذشت قراردادیم که
باشد سن صاحب منصب کمتر از ۱۸ سال نباشد ولی
عملای خلیک کم اتفاق می افتد تقریباً در صدی دو مکن
است نایب ۱۸ ساله باشد بهجه اینکه این شخص که
میخواهد نایب دوم بشود باید یک مرد سره را دیده باشد
مادم ۴۰ - بهریک از صاحب منصبان پس از
رسیدن بسنی که ذیلاً معین شده است اگر ترقیع رتبه
داده رفته که دارای داده می شود این یک مدخلیست
خواهد شد با این درجه ترقیع رتبه در جزء مقاعدین
اینکه خدمات گذشته او هم در آن رتبه که بوده است
منظور شده باشد در اینجا نوشته شده است
که مشروط اینکه کمتر از دو سال در آن درجه که
باشد یک درجه اختصاراً با ترقیع رتبه میدهند که
داشتن آن درجه خارج شود تا اینکه در خارج
نگویند این بیچاره یک خلافی همچو صورتی برای اینکه
را خارج کرده اند و یکی هم اینکه اینکار اسباب تشییع
ساختمان خواهد شد.

حاج سید ابراهیم - بنده می شدند که معلوم بشود
که می شنایست و نایب داده داشت که خون بکشد حالا
در موقع جنک ممکن است که یک وقتی دولت
خیلی محتاج به صاحب منصب باشد از اینجهت بطور
استثنای نوشته شده است که در موقع جنک دولت
صاحب منصبی در مثل این موارد نمیتواند از خدمت
میتواند اورا داخل بکند تا اینکه یک خدمتی را ل Telecom
نظامی استفاده بدهد این است که در اینجا قید شده
است که در مواردی که قانون اجازه میدهد) و
نیز بدهد والا در غیر موقع جنک نمی شود او را نایب
نیز بین خواهد شد.

نایب رئیس - دیگر مخالفی نیست میگذریم
بعاده سی (عبارت ذیل قرائش)

مادم ۴۰ - بهریک از صاحب منصبان پس از
رسیدن بسنی که ذیلاً معین شده است اگر ترقیع رتبه
داده رفته که دارای داده می شود این یک مدخلیست
خواهد شد با این درجه ترقیع رتبه در جزء مقاعدین
اینکه خدمات گذشته او هم در آن رتبه که بوده است
منظور شده باشد در اینجا نوشته شده است
که مشروط اینکه کمتر از دو سال در آن درجه که
باشد یک درجه اختصاراً با ترقیع رتبه میدهند که
داشتن آن درجه خارج شود تا اینکه در خارج
نگویند این بیچاره یک خلافی همچو صورتی برای اینکه
را خارج کرده اند و یکی هم اینکه اینکار اسباب تشییع

را خارج کردند ممکن است اینجا نوشته شده است

آقای حاج سید ابراهیم - بنده این سن هارا زیاد
میدام مگر اینکه مخبر توضیح بفرمائید که نایب
میخواهد استفاده بدهد و قانوناً هم حق دارد یعنی
میتواند استفاده بدهد آن استفاده ای نیز بین خواهد شد.

از اباب کی خسرو - اشکان بنده همان است
که آقای حاج سید ابراهیم فرمودند و یشتر مشکل

شد از این جوابی که آقای مخبر فرمودند بعده بنه
کلیه این مواد قسمی نوشته شده است که آقای میخواهد
این رهراه آنها باشند و مقصود از آنها را توضیح

بدهند در شور ثانی یاد کنید که این مواد اصلاح شود.

هزارالملک - آقایان گویایی کردند این دسته
و آن شخص هم یکقدیر ضیف النفس باشد و قبول
بکند یا امثال این ثبتات را بکند از برای اینکه

آن صاحب منصب را ازین بردارد و بهله این مخالف
است با (سولید ارتیه) و ترتیب فوج باشند از این فوج

بقدیری واضح نوشته شده است که هیچ محاجه بتوضیح
درجه یاری که میخواهد برای اینست که در حقوق تقاضای
اینچنانچه بکسری بگیرند که این مواد اصلاح شود.

هزارالملک - آقای رئیس اینست که دارند در

دقت نمی فرمایند در این ماده بجهت اینکه این ماده

بقدیری واضح نوشته شده است که هیچ محاجه بتوضیح
اوهم دخیل خواهد بود برای اینکه در حقوق تقاضای

اینچنانچه بکسری بگیرند که این مواد اصلاح شود.

نایب رئیس - آقای حاج سید ابراهیم

یشنهاد کرده اند که لفظ (جنک) از آخر ماده

در آنچه دریک سال معنی معین شده است که دیگر
داخل خدمت دولت نشوند و خوب است این جهت

بر گردد بکسری چون شور اول است یک نظر

تاونی درین بشود.

هزارالملک - مخصوصاً در اینجا باید

برای هریک از درجات سن معین بشود چون خدمت

نمایمی خواهد که بآینه باشند از این قاعده

خواهد بود.

نایب رئیس - با اینماده مخالفی نیست؟

(اظهار نشده).

دارد که سن هم خیلی اهمیت دارد و خوب است

موقع جنک که دولت وجود آنها را لازم بداند
حجاج سید ابراهیم - بنده می خواست
عرض کنم که اینکه نوشته شده است (یا) در هر صورت
شدنی گوید من میتوانم که این عبارت بصاحب منصبان همان فوج
ترفعی و تبه مستعفی خواهد شد (یعنی یک درجه
واگذار نشده سهو است باید نوشته شد) بصاحب منصب
راتبه او میگاهند یا اینکه وقتی که باید باز ترقی
آن دسته و اگذار نمیشود و صاحب منصب از دستجات
دیگر معین خواهد شد.

هزارالملک - من نمی دانم آقای حاج سید ابراهیم عبارت یکی از است که در موارد میتواند
منصب زمانی که خدمت می کنند مجبور

نمی شود را از صورتی که هیچ همچو چیزی نیست و
آقای مخبر بیان کردنکه مقصود دستجات دیگر همان
بعقیده بنده یک ماده خوبی است که در این قانون
نوشته شده است برای اینکه زندگی نظامی و یا
زندگی خانوادگی است که افراد آخنانه اند باید
باهم دیگر کمال صمیمت را داشته باشند و تعاون
از او راضی است در همچو صورتی برای اینکه
کامل مابین آنها باشد والا اگر اینطور نباشد در
نظام هم مثل خارج از نظام تمام افراد آن بخواهند
باشد یک درجه اختصاراً با ترقیع رتبه میدهند که
دسته بنده بکشد و برضه میدیگر اقدام باکند آن
وقت هیچ کاری از بیش نخواهد رفت مثلاً فرض
نگویند دریک فوجی همین طور که ذکر شد ممکن
است ترقیع رتبه یک صاحب منصبی بسته ببودن یک
صادب منصب دیگری باشد اگر باشند این دارای
حاصم خواهد کرد یا خواهد بود یا اینکه در خارج
نگویند این بیچاره یک خلافی همچو صورتی برای
را خارج کرده اند و یکی هم اینکه اینکار اسباب تشییع
را خارج کرده است خدمت تمام افراد آن بخواهند
باشند از اینجا اینکه درست خدمت او بخواهند
باشد یک درجه اختصاراً با ترقیع رتبه میدهند که
باشند و برضه میدیگر اقدام باکند آن

وقت هیچ کاری از بیش نخواهد رفت مثلاً فرض
نگویند دریک فوجی همین طور که ذکر شد ممکن
است ترقیع رتبه یک صاحب منصبی بسته ببودن یک
صادب منصب دیگری باشد اگر باشند اینکه
شطرد شود آیا صاحب منصبان آن فوج ترقیع رتبه
حاصل خواهد کرد که این صحیح است واگر حاصل خواهد شد
نخواهد کرد که این داده نشود و این منصب از این فوج
کرد که چرا با آنها داده نشود این را ترقیع
برود بفوج دیگری این را خوب است توضیح بفرمائند
هزارالملک - عرض کنم که اینست که این فوج ترقیع رتبه
اینجا ذکر شده است برای این است که در آن دسته
یا آن فوج که صاحب منصب بترقبه رتبه از زندگی
بکند یا امثال این ثبتات را بکند از برای اینکه
آنچه اینکه داده نشود و این منصب از این فوج
کرد که این را باشند و این منصب از این فوج
بتو داده نشود و مفتن قبل از وقت بیشین بتو
باشند در شور ثانی یاد کنید که این مواد اصلاح شود.

هزارالملک - آقایان گویایی کردند این دسته
و آن شخص هم یکقدیر ضیف النفس باشد و قبول
بکند یا امثال این ثبتات را بکند از برای اینکه
آن صاحب منصب را ازین بردارد و بهله این دارای
آنچه اینکه داده نشود و این منصب از این فوج
بقدیری واضح نوشته شده است که هیچ محاجه بتوضیح
اینچنانچه بکسری بگیرند که این مواد اصلاح شود.

هزارالملک - آقایان گویایی کردند این دسته
و آن منصب هم یکقدیر ضیف النفس باشد و قبول
بکند یا امثال این ثبتات را بکند از برای اینکه
آن صاحب منصب را ازین بردارد و بهله این دارای
آنچه اینکه داده نشود و این منصب از این فوج
بقدیری واضح نوشته شده است که هیچ محاجه بتوضیح
اینچنانچه بکسری بگیرند که این مواد اصلاح شود.

هزارالملک - آقایان گویایی کردند این دسته
و آن منصب هم یکقدیر ضیفنفس باشد و قبول
بکند یا امثال این ثبتات را بکند از برای اینکه
آنچه اینکه داده نشود و این منصب از این فوج
بقدیری واضح نوشته شده است که هیچ محاجه بتوضیح
اینچنانچه بکسری بگیرند که این مواد اصلاح شود.

هزارالملک - آقایان گویایی کردند این دسته
و آن منصب هم یکقدیر ضیفنفس باشد و قبول
بکند یا امثال این ثبتات را بکند از برای اینکه
آنچه اینکه داده نشود و این منصب از این فوج
بقدیری واضح نوشته شده است که هیچ محاجه بتوضیح
اینچنانچه بکسری بگیرند که این مواد اصلاح شود.

هزارالملک - آقایان گویایی کردند این دسته
و آن منصب هم یکقدیر ضیفنفس باشد و قبول
بکند یا امثال این ثبتات را بکند از برای اینکه
آنچه اینکه داده نشود و این منصب از این فوج
بقدیری واضح نوشته شده است که هیچ محاجه بتوضیح
اینچنانچه بکسری بگیرند که این مواد اصلاح شود.

هزارالملک - آقایان گویایی کردند این دسته
و آن منصب هم یکقدیر ضیفنفس باشد و قبول
بکند یا امثال این ثبتات را بکند از برای اینکه
آنچه اینکه داده نشود و این منصب از این فوج
بقدیری واضح نوشته شده است که هیچ محاجه بتوضیح
اینچنانچه بکسری بگیرند که این مواد اصلاح شود.

قبوض هذه السنة تنکوزیل حضرات موافق سنوات سابقه از وزارت مالیه صادر گردد تا اینکه صورت رسمی حقوق آنها از مجلس بوزارت مالیه ارسال شود .

رئیس - مخبر کمیسیون بودجه خوبست توضیح بدنه تامطلب واضح شود — حالا قبل از آنکه توضیح بدھید و داخل مذاکره بشویم چون جزء دستور نبوده باید معلوم شود که آقایان مایل هستند که امروز مذاکره شود یا اینکه جزء دستور برای جلسه دیگر بگذاریم که اذهان مسبوق باشد(بعضی اظهار داشتند بماند برای جلسه دیگر)

رئیس — اگر مخالفی نیست میگذاریم جزء دستور روز پنجشنبه — راپورت کمیسیون معارف راجع بماده ششم قانون معارف رابخوانیه (عبارت ذیل خواهد شد)

تاریخ ۸ شهر جمادی الاولی شماره ۲۰ از کمیسیون معارف بمجلس شورای ملی پیشنهاد آقای حاج فم جمعه بمجلس شورای ملی درخصوص ماده ششم قانون اداری معارف و اوقااا با حضور خود خود آقای حاج امام جمعه مطرح مذاکره شد و معلوم گردید که در عبارتی هم که سابقان کمیسیون انشاء شده واز مجلس گذشته است نیت کمیسیون عیناً مطابق با مقصود ایشان بوده و علیهذا رأی کمیسیون معارف براین قرار گرفت که مقصود مزبور در ضمن یکماده العاقیه توضیح شود و ماده مزبوره بطرح ذیل انشاء گردید ماده العاقیه مطلع بماند ششم قانون معارف و اوقاف اداره کردن وزارت معارف و اوقاف موقعاتی را که تولیت آنها مستقیماً راجع بشخص سلطان عصر یادولت است با اجازه سلطان در اول و دولت در ثانی خواهد بود و این در مواردی است که اجازه سلطان عصر یا دولت بوزارت اوقاف منافی غرض واقف نباشد .

حجاج شیخ الرئیس - بنده مخالفت خودم را در این پیشنهاد در دو سطر عرض و اخطار می کنم یکی اینکه شاید این پیشنهاد باین ملاحظه شده باشد که در موقعیکه این ماده در مجلس مطرح مذاکره بود ترک اولانی یا سهو و خطای شده باشد که محتاج باین مشروح و توضیح باشد بنده از طرف وجدان خودم وسایر نمایندگان معمولی خواهم دفاع کنم که همان روزیکه این رأی داده شده بود نه مقصود این بود که تولیت مخصوصه منصوصه پادشاه ایران در آن رقباتی که بر حسب تنصیص واقف بآن ساحت قدس داده شده است الغی بشود یا اشکه موقوف بشود زیرا کالوقف علی حسب مایقها او بوقتها اهلها گویا در اسلام نباشد در تمام ملل متبعه این مطلب مسلم است وجای تردید نیست که اگر کسی وقفي کرد همانطوریکه واقف معین گردد است که عایدات آن مصارف بشود باید همانطور عمل بشود و متولی را هر کس معین گرد باید عمل بقرارداد واقف بشود و نظر واقفین را البته در این مسئله و مرحله خوب می دانند آقایان که پادشاه را که متولی می گشته نظر بثروت و غنی و قوت است بنابراین بنده هیچ رأی ندام که وزیر معارف کائناً ماکان هر کسی باشد البته حال آنها در صورتی که اجازه فرمایند

ممکن است (مجلس یک ساعت از شب گذشته ختم شد) .

جلد ۲۵۶۴

صورت مشروح مجلس یوم سه شنبه ۱۳۲۹

آقای مؤمن الملک رئیس ۳ ساعت و ۲۵ دقیقه

قبل از غروب بکرسی ریاست جلوس فرمودند و سه ساعت و ده دقیقه قبل از غروب مجلس را رسماً منعقد نمودند .

آقای میرزا ابراهیم خان صورت جلسه قبل را فرائت کردند .

(اسامی غائبین جلسه قبل بقرار ذیل فرائت شد)

آقای ناصر الاسلام بدون اجازه و آقایان مرتضی قلیخان - آفاسیخ رضای دهخوار قانی شبیانی مرتضی قلیخان نایبینی با اجازه غائب بودند .

رئیس — ملاحظاتی در صورت مجلس نیست ؟

(اظهاری نشد) ملاحظاتی نیست ؟ (صورت مجلس تصویب شد) — استیضاحی است آقای نیرالسلطان از رئیس وزراء کرده اند فرائت میشود و قرار روز استیضاح را هم میدهیم و نوشته میشود بوزراء .

(عبارت ذیل فرائت شد)

مقام منیع ریاست مجلس مقدس شورای ملی شید الله اركانه .

این بنده درخصوص کلیه امور مازندران از اخذ مالیات و طول مدت انقلاب وقتل وغارت متمندین در آن صفحه از آقای رئیس وزراء استیضاح خواهی نموده استیضاحی است که میشود بوزراء .

رئیس — آقای معاون وزارت معارف شما می توانید از دارف وزارء روز استیضاح را معین کنید **معاون وزارت هوار** و فوائد عامه .

خیر باید باوزرا مذاکره شود .

رئیس - بریس وزرا نوشته میشود و قراری هم داده می شود - بعضی کاغذ ها از وزارت خانها میرسد چون مهم است بنده مسئولیت جواب این کاغذ هارا نمیتوانم تقبل کنم اینست که مجبور هستم که این قبیل مطالب را بهم در مجلس فرائت کنند هر

طور مجلس تصویب کرد همانطور جواب داده خواهد شد کاغذی است از طرف وزارت مالیه آمده است فرائت میشود هر طور کصلاح دانستند جواب داده خواهد شد (عبارت ذیل فرائت شد)

مجلس شورای ملی - سابقان بنمره (۴۹۶۸ ر ۳۳۴) در

موضوع حقوق اشخاصیکه جزو کتابچه یکصد و پنجاه و دو هزار تومان از وزارت هر بار برگشت کرد شرحی عرض شده بود که میکنم در در دو کمیسیون بودجه بعضی اصلاحات شده و صورتی از آن بظو غیررسمی بوزارت مالیه رسیده ولی بن حسب معمول تاکنون در تعیین تکلیف آنها رسماً

مرقومه صادر نگردیده باین واسطه وزارت مالیه در صدور قبض احیان حقوق در محظوظ و بلا تکلیف مانده است چون آقایان غلام پیشخدمتان حقوقشان جزو صورتیکه بکمیسیون بودجه ارسال گردیده و حقوق آنها موروثی و شخصی است و بكمال عسرت و پریشانی دچار هستند من باب رفاه و آسودگی حال آنها در صورتی که اجازه فرمایند

خارج قرانطین خانها مبلغ بیست هزار تومان تصویب فرمود و قرار شد که هر چه زودتر این اقدامات بعمل آید و آن اماکن قرانطین خانها زودتر تأسیس شود از طرف مجلس صحیه رسمی دولتی سه نفر مأمور یکی دکتر زورز یکی رئیس مجلس صحیه و یکی هم نایبینده طبی وزارت داخله در همان ایام زمستان با وجود اینکه خیلی سرد بود باصرار کمیسیون صحیه فرستاده شدند که بروند در ازلی و آستانه املاحظه بگذند و محلی که مناسب است برای قرانطین خانها معین بگذند آن سه نفر رفتند و محلی را که معین گردند در باغ شاه است در ازلی کم خوبه شده است آنجا را معین گردند که برای تأسیس قرانطین خانها او گذارند و هر چه زودتر شروع بشود ولی مع التاسف از آنوقت تا حالا که مدتی است میگذرد نقشه های مفصلی از طرف مجلس حفظالصحیه بوزارت داخله داده شده است و نقشه آن عمارت کشیده شده تا بحال اقدام صحیحی در تعیین آن محلها یا محل دیگری هیچ بعرصه وجود نیامده است چون چندی پیش در اردسا بروز و با شده است اگرچه هنوز چیزی رسمی نرسیده است بمجلس صحیه ولی اینکه در او دشاد نفر یا چهار نفر گرفتار باین مرض شدند صبحاً اطلاع دارم لهذا چون احتمال میرود باین طرف و این حدود سرایت کند باز از همان جاییکه در آنجا از شدت سرما خوابیده بود و ممکن بود و مرتبه بروزگرد اقدام در اینکار خیلی لازم است و بنده اینکار را فوری میدانم و بنده مقصودم این بود کشاید از طرف مجلس شورای ملی تا کمیکی بشود که با وجودی که مجلس مقدس اقدام کرد بیست هزار تومان هم از برای این تأسیسات تصویب فرمود تا حال تأخیر شده است خیلی اسباب تاسف است و این راه باید دانست که این مسئله مسئله حقوق ملت است و ملت خیلی در اینجا حقش ضایع میشود از مملکت مالیات میگیرند البته برای حفظ جان باید پیش از این اقدام بگذند و اگر خدای نخواسته این مرض از حدود بگذرد مسئول آن نفوس که تلف خواهد شد کی خواهد بود .

ذایب رئیس — در این باب اگر مجلس همه راست ثانیاً بوزارت داخله تاکید میشود و چند فزر اجازه نطق خواسته اند گمان میکنم که مجلس همه راست که زودتر اقدام شود والاحضر اقدس آقای نایب السلطنه بوجب دستخطی که مرقوم فرموده اند از آقایان نمایندگان میخواهند روز دو شنبه ۷ چهار بفرجوب مانده در دربار شرفیابی حاصل کنند دستور جلسه آتیه راپورت کمیسیون معارف راجع بهماده ۶ قانون معارف راپورت کمیسیون بودجه راجع بحقوق آقای حاج شیخ الرئیس راپورت کمیسیون بودجه راجع بودجه در باری .

افتخار الواعظیم — قانون تعریف تلگراف از کمیسیون فوائد عامه گذشته است و راپورتش را در دو سه روز قبل بنده تقدیم کردم و طبع و توزیع هم شده است میکنم در جزء دستور سه شنبه گذارد شود که از قراری که اظهار میدارند گویا این قانون خیلی لازم است باید جزء دستور شود .

ذایب رئیس — اگر طبع و توزیع شده باشد